

Jarige Stoas Hogeschool over leraar 2020

Functioneren op vrije kennismarkt

Stoas Hogeschool toont zich bij haar 25-jarig bestaan heel geïnteresseerd in de toekomst. Hoe zal het onderwijs veranderen en wat betekent dat voor de studenten die we opleiden? Vermoeden van de meeste symposiumbezoekers op 17 mei is dat er sprake zal zijn van persoonlijk leren en een vrije kennismarkt.

Stoas Hogeschool heeft de afgelopen 25 jaar heel wat leraren voor het groene onderwijs opgeleid. Een groot deel werkt daar nog, maar het onderwijs ziet er heel anders uit dan een kwarteeuw terug. En in 2020 is de onderwijsomgeving opnieuw anders. Dat is in elk geval de verwachting. Niet alleen de groene leraar functioneert dan in een andere maatschappij, maar ook de mensen die hij opleidt.

Een kennismaatschappij, aldus het scenario van Ate Oostra, directeur-generaal van LNV, op 17 mei in Den Bosch. In dat scenario is groen onderwijs vooral land- en tuinbouwonderwijs en blijft het een instrument van LNV-beleid. “De huidige generatie studenten gaat straks een belangrijke rol spelen in de verwezenlijking van onze ambities op het terrein van kenniscirculatie en onderwijsvernieuwing”, zegt hij. “De samenleving heeft hooggespannen verwachtingen van u.”

Rustiger vaarwater

Stoas Hogeschool viert haar 25-jarig bestaan met een symposium over de

(groene) leraar van de toekomst. Frank de Jong is er, lector sinds september 2005. Madelon de Beus en Arjen Heerema uiteraard; als directie van de Stoaslocaties in Den Bosch en Dronten ontvangen zij de relaties. Dat zijn er bijna honderd: docenten en studenten van de hogeschool, vertegenwoordiging van verschillende aoc's, van het mkb en van het departement.

Minister Veerman had graag persoonlijk zijn felicitaties willen brengen, zegt Oostra als hij aan het eind van de middag de toespraak van de minister overneemt, maar hij had andere verplichtingen. Die hebben niets te maken met het Kamerdebat over de positie van Ayaan Hirsi Ali, een uitzending waar de afgelopen avond en nacht veel van de aanwezigen naar hebben gekeken.

Voordat Madelon de Beus, directeur van de Stoas Hogeschool in Den Bosch, haar openingswoord houdt, klinkt Pink Floyd in de kleurige kantine. Stoelen zijn in een halve cirkel opgesteld rondom projectiedoek en kathedraal. Er staan tafels klaar met verbussen, kwasten en scharen.

Bericht van een leerling

‘Bericht van een leerling’ is de documentaire van Piet Hein van der Laan, senior adviseur bij Interstudie, waarvan aan het eind van het symposium op 17 mei de première was. Leerlingen en studenten van AOC Oost en Stoas Hogeschool praten over het nieuwe onderwijs. Ze doen uitspraken zoals:

- Je moet alles veel meer zelf uitzoeken
- Ik kreeg les volgens het rooster: altijd dezelfde vakken op dezelfde

tijd. Ik vond het gewoon saai op school en heb dan ook veel gespijbeld.

- Ik heb wel structuur nodig. In de opleiding zit te weinig richting.
- Mijn coach waarschuwt wel eens dat ik het allemaal te precies wil hebben.
- Ik denk dat je wel veel discipline nodig hebt om te plannen en te doen.

- Groepswerk vind ik maar lastig. Je hebt dan niet meer de controle over het proces maar bent afhankelijk van anderen.
- De leraar moet sfeer uitstralen.
- Het klinkt misschien een beetje lui, maar een goede leraar is voor mij iemand die het goed kan uitleggen.
- Iedereen op z'n eigen tempo. Dat spreekt me wel aan.

> Frank de Jong, lector
competentieontwikke-
ling

>> Madelon de Beus,
directeur Stoas Hogeschool Den Bosch

Op de Stoas Hogeschool varieerden studentenaantallen, vertelt De Beus. Nu zijn er zo'n 800. De vijfjarige opleiding werd een vierjarige opleiding en er kwamen nieuwe onderwijsmethodieken en andere afstudeervarianten. Bestuurlijk waren de laatste jaren 'roerig', "maar we zitten nu een rustiger vaarwater."

Doorkijkjes naar de toekomst

Hoe gaat de toekomst eruit zien? Niet 'In the year 2525' zoals de muziek op de achtergrond van het klankbeeld van Frank de Jong suggereert, maar 2020. "Onze eigen professor Barabas", zo kondigt De Beus de lector aan, verwijzend naar de stripfiguur uit Suske en Wiske die een tijdmachine in elkaar had gezet. Dat zou makkelijk zijn, zo'n tijdmachine, maar niet voorhanden. Toch poogt De Jong de aanwezigen in 2020 neer te zetten. Een tijd van verdere urbanisatie, booming China en verdwenen sneeuwkapen.

Wat betreft leren, zijn er dan nog scholen voor beroepsonderwijs en wat doet een leraar? "Je moet leerlingen dan vooral leren hoe te leren", zegt een van de deelnemers. "Hen worden vaardigheden gevraagd om hun studiegedrag te controleren en erop te reflecteren. Als docent kun je hooguit meedenken en suggesties doen."

Feestgedruis

Dat is een visie. Vraag is: wordt leren in 2020 centraal georganiseerd of wordt het persoonlijker en vrijer? Hebben scholen een kennismonopolie of haal je het als leerling van elders? Op internet bijvoorbeeld of in de beroepspraktijk? "Doorkijkjes naar de toekomst", zegt De Jong over de vier scenario's die hij op basis van deze ontwikkelingslijnen onderscheidt. →

Ate Oostra, directeur-generaal van LNV

Bezoekers mogen kiezen voor een van de scenario's. Een meerderheid verwacht dat er sprake zal zijn van persoonlijk leren en een vrije kennismarkt.

Ze kunnen ook hun ideeën over onderwijs in 2020 inspreken op een computer met webcam. En ze pogen na het verhaal van De Jong hun toekomstbeelden in creatieve producten neer te zetten. Met verf, klei of een klankbeeld.

Zodra de creaties zijn neergezet, complimenteert DG Oostra de Stoas Hogeschool voor de 'bijdrage aan het systeem' in de afgelopen kwarteeuw. Hij roept op om 'na het feestgedruis' de draad weer op te pakken. Met, aldus Oostra, "de vorming van uw studenten, die de komende 25 jaar een essentiële rol zullen spelen bij het opleiden van ondernemende boeren en tuinders die midden in de samenleving staan." □

Brainstorm voor de creatieve workshop